

مجموعه‌ی
پیش‌درآمدها و رنگ‌های علی‌اکبر خان شهنازی
برای کمانچه

تنظیم و اجرا
رضا پرویززاده

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور

تهران ۱۴۰۰

پرویززاده، رضا	:	سرشناسه
مجموعه‌ی پیش‌درآمدها و رنگ‌های علی‌اکبرخان شهنازی برای کمانچه/ نت‌نویسی برای کمانچه و اجرا رضا پرویززاده.	:	عنوان و نام پدیدآور
تهران: ماهور، ۱۴۰۰.	:	مشخصات نشر
۸۸ ص، پارتیسیون.	:	مشخصات ظاهری
۹۷۹-۰-۸۰۲۶۲۸-۸۵-۴	:	شابک
فیپا	:	وضعیت فهرست‌نویسی
شهنازی، علی‌اکبر، ۱۲۷۶ - ۱۳۶۳.	:	موضوع
موسیقی برای کمانچه -- پارتیسیون	:	موضوع
Kamanche music -- Scores and parts	:	موضوع
موسیقی ایرانی. پیش‌درآمد -- پارتیسیون	:	موضوع
*Music, Iranian. Pish daramad -- Scores	:	موضوع
نت موسیقی -- ایران	:	موضوع
Musical notation -- Iran	:	موضوع
موسیقی محلی ایرانی	:	موضوع
Folk music -- Iran	:	موضوع
MT۳۳۵	:	رده‌بندی کنگره
۷۸۹/۷۵	:	رده‌بندی دیویی
۸۵۰۵۳۲۷	:	شماره کتابشناسی ملی

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور
تهران، پل چوبی، خیابان حقوقی، شماره‌ی ۴۲، طبقه‌ی همکف
کدپستی ۱۶۱۱۹۷۵۵۱۶
تلفن: ۷۷۵۰۲۴۰۰ فکس: ۷۷۵۰۶۵۵۳
www.mahoor.com
info@mahoor.com

مجموعه‌ی
پیش‌درآمدها و رنگ‌های علی‌اکبر خان شهنازی
برای کمانچه

تنظیم و اجرا
رضا پرویززاده

صدابردار: رضا پرویززاده
پالایش صدا: یاسر فلاح‌پور
تاریخ ضبط: ۱۴۰۰

تصویرگری جلد	ملیحه محسنی
گرافیک	سارا موسوی
چاپ اول	۱۴۰۰
تعداد	۱۰۰۰ جلد
لیتوگرافی	باران
چاپ و صحافی	معرفت

© حق چاپ محفوظ است.

شابم: ۹۷۹-۰۰-۸۰۲۶۲۸-۸۵-۴ ISMN: 979-0-802628-85-4

فهرست

۶	پیش گفتار
۷	نشانه‌ها

سی دی ۱

۱۵	۰۵:۲۸	۱. پیش درآمد شور
۱۸	۰۱:۳۴	۲. رنگ شور
۲۰	۰۴:۰۱	۳. پیش درآمد ابوعطا
۲۲	۰۲:۱۶	۴. رنگ ابوعطا
۲۴	۰۳:۴۵	۵. پیش درآمد بیات ترک ۱
۲۶	۰۳:۰۰	۶. رنگ بیات ترک ۱
۲۸	۰۳:۰۸	۷. پیش درآمد بیات ترک ۲
۳۰	۰۳:۰۵	۸. رنگ بیات ترک ۲
۳۲	۰۷:۲۵	۹. پیش درآمد افشاری ۱
۳۵	۰۲:۴۳	۱۰. رنگ افشاری ۱
۳۷	۰۴:۵۸	۱۱. پیش درآمد افشاری ۲
۳۹	۰۳:۱۴	۱۲. رنگ افشاری ۲
۴۱	۰۶:۲۳	۱۳. پیش درآمد دشتی
۴۴	۰۳:۴۳	۱۴. رنگ دشتی
۴۶	۰۲:۴۴	۱۵. پیش درآمد سه گاه (جنگ)
۴۸	۰۵:۲۰	۱۶. پیش درآمد سه گاه (صلح)
۵۰	۰۲:۴۸	۱۷. رنگ سه گاه

سی دی ۲

۵۲	۰۵:۳۵	۱۸. پیش درآمد چهارگاه
۵۵	۰۳:۱۹	۱۹. رنگ چهارگاه ۱
۵۸	۰۳:۰۴	۲۰. رنگ چهارگاه ۲
۶۰	۰۵:۱۱	۲۱. پیش درآمد ماهور ۱
۶۳	۰۲:۰۵	۲۲. رنگ ماهور ۱
۶۵	۰۵:۳۹	۲۳. پیش درآمد ماهور ۲
۶۸	۰۳:۳۷	۲۴. رنگ ماهور ۲
۷۱	۰۹:۳۶	۲۵. پیش درآمد ماهور ۳
۷۵	۰۷:۰۸	۲۶. پیش درآمد همایون
۷۸	۰۲:۲۴	۲۷. رنگ همایون
۸۰	۰۶:۴۷	۲۸. پیش درآمد بیات اصفهان ۱
۸۳	۰۳:۵۹	۲۹. رنگ بیات اصفهان
۸۵	۰۶:۱۳	۳۰. پیش درآمد بیات اصفهان ۲

Total Time: 130:12

پیش گفتار

استاد علی اکبر شهنازی، از بزرگ‌ترین و تأثیرگذارترین نوازندگان و آهنگسازان موسیقی کلاسیک ایرانی است. وی از معدود استادان نوازنده است که در تمام گونه‌های موسیقی کلاسیک ایرانی همچون پیش‌درآمد، رنگ، چهارمضراب، ضربی و تصنیف قطعات زیبا و کم‌نظیری ساخته‌اند. برخی از این قطعات همچون پیش‌درآمد شور، دوضربی بیات ترک، پیش‌درآمد ماهرور، قطعه‌ی «جنگ» و تصنیف «نسیم سحر» در ابوعطا از شهرت خاصی برخوردار شده و در قالب تکنوازی و گروه‌نوازی مکرراً اجرا شده‌اند. قطعاً شناخت و اجرای این قطعات برای تمام سازهای ایرانی بسیار مفید و ضروری است.

موضوع اصلیِ نت‌نگاریِ این کتاب، تفکیکِ نغمه‌های ساختاری و نغمه‌های تزئینی است. تا جایی که امکان داشته، نغمه‌های تزئینی با علائم و نشانه‌ها ثبت شده‌اند. به نظر می‌رسد این امر موجب تسریع دریافت و شناختِ ساختارِ قطعه می‌شود. برای برخی از علائم، با توجه به تکنیک‌های اجراییِ کمانچه در موسیقی دستگاهی، شیوه‌های گوناگونی تعریف و تشریح شده است به‌طوری‌که، نوازنده بنا به انتخاب خود، اجراهای گوناگونی از قطعه می‌تواند ارائه دهد. با این شیوه‌ی نت‌نویسی، از طریق حذف و یا انتخابِ شیوه‌ی اجرای تزئینات، نوازندگان کمانچه در سطوح مختلف قادر به اجرای بسیاری از قطعات خواهند بود.

گرچه در اجرای قطعات تکنیک‌ها و ویژگی‌های کمانچه‌نوازیِ کلاسیک ایرانی مورد نظر بوده، گاهی به تکنیک‌های تارنوازی به‌ویژه نوازندگیِ علی اکبرخان شهنازی مانند به‌ویژه دابل نت‌ها (double stops) در پیش‌درآمد ماهرور (قطعه‌ی شماره‌ی ۲۱) نیز توجه شده است. در نت‌نگاری و اجرای قطعات این مجموعه از نت‌نویسی‌های حبیب‌الله صالحی، داریوش طلائی و داریوش پیرنیاکان و همچنین اجرای تار علی اکبر شهنازی استفاده شده است.

رضا پرویززاده

عضو هیئت علمی گروه موسیقی، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

تابستان ۱۴۰۰